

Kursusprogram for Forskeruddannelsesprogrammet i Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier efterår 2009 - forår 2010

Programmet vil løbende blive uddybet og opdateret.

Deltagere: Kurserne retter sig mod ph.d.-studerende inden for filosofi, pædagogik og religionsstudier. De er åbne for andre deltagere.

Formålet med programmet er at sikre de forskerstuderende en alsidig videnskabsforståelse, fortrolighed med flere metodologiske tilgange og kendskab til et bredt univers af metoder og teorier. Denne indsigt skal danne baggrund for dybdegående studier inden for deres selvvalgte problemstillinger, temaer, metoder og teorier.

2. september 2009 i mødelokale [Comenius](#)

Forskning i

LEDELSE AF UDDANNELSESINSTITUTIONER

I de seneste års debat om ledelse er det ofte blevet diskuteret, hvorvidt offentlig ledelse adskiller sig fra ledelse generelt, og hvorvidt det giver mening at tale om ledelse af uddannelsesinstitutioner som noget særligt. Dette seminar sætter fokus på forskningen i skoleledelse. Der præsenteres og diskuteres 2 forskellige forskningsmæssige perspektiver på ledelse: Et perspektiv, der ser nye former for styring af skoler og skoleledelse som repræsenterende nye sociale teknologier, nationale og internationale magtrelationer, og et perspektiv, der med udgangspunkt i ny-institutionel teori diskuterer ledelse af skolen i spændingsfeltet mellem 'economic value', 'organisational value' og 'public value'. Formiddagens oplægsholdere er lektor Lejf Moos, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Århus Universitet og lektor Stefan Andersson, Kristianstad Universitet i Sverige. Om eftermiddagen vil lektor Lars Frode Frederiksen, SDU på baggrund af egen forskning rejse nogle af de metodologiske problemstillinger, der knytter sig til forskning i organisationer, hvor forskellige aktører eller interessenter præsenterer hver deres "version af virkeligheden".

Papers, der beskæftiger sig med styring og ledelse af uddannelsesinstitutioner er velkomne. Papers (max 15 sider) medsendes ved tilmelding, senest 25. august 2009 til marianne.lysholt@ifpr.sdu.dk

Tilmelding senest 25. august 2009 pr. mail til marianne.lysholt@ifpr.sdu.dk. Oplys navn, ansættelsessted, telefonnummer og projekttitel.

Program:

10-11: Lejf Moos: Et ledelseskommunikativt perspektiv på succes i skoleledelse

11-12: Stefan Andersson: Skolans institutionella dilemma

Frokost

13-15: Papers fra deltagende Ph.D.-studerende

15-16: Frode Frederiksen: At interviewe ledere og lærere

Kursusansvarlige: Professor Katrin Hjort, lektor Peter Henrik Raae og lektor Lars Frode Frederiksen

Litteratur: *Udsendes ved tilmelding.*

Lejf Moos: A General Context for New Social Technologies

Richard W Scott: Institutions and Organizations – ideas and interests, kap. 3

Eigil Fivelsdal: Nogle problemer ved interviewing af personer i ledende stillinger

ETCS: Deltagelse med paper 2 point. Deltagelse uden paper 1 point.

7. oktober 2009 i mødelokale Comenius

Videnskabelig erkendelse mellem realisme og konstruktivisme

Formålet med dette kursus er at sætte fokus på nogle væsentlige videnskabsteoretiske diskussioner. Eksisterer der en virkelighed uafhængig af vores viden om den, eller er den et resultat af vores kategoriseringer og konstruktioner af begreber? Professor Finn Collin fra Københavns Universitet har beskæftiget sig indgående med konstruktivismens genealogi og forskellige nutidige udformninger. Han har publiceret nationalt og internationalt om konstruktivismens forskellige varianter fra Kant til Foucault og Luhmann. Lektor Steen Beck fra Syddansk Universitet har arbejdet med forskellige bidrag til kritisk realisme, herunder Roy Bhaskar og Andrew Sayer. På kurset vil vi diskutere konsekvenserne af de forskellige tilgange for det videnskabelige arbejde. Hvad betyder de på det generelle plan – for teoridannelse og begrebsdannelse, og hvad betyder de på det mere konkrete metodiske plan – for dataindsamling og analyse? Ideen er, at de ph.d.-studerende skriftligt eller mundtligt kan fremføre deres egne videnskabsteoretiske overvejelser og få dem diskuteret i lyset af de mere overordnede erkendelsesteoretiske retninger.

Program:

10-11: Lektor Steen Beck: Kritisk realisme som videnskabsteoretisk udgangspunkt

11-12: Professor Finn Collin: Konstruktivistisk erkendelsesteori

Frokost

13-15: Papers fra deltagende ph.d.-studerende og kommentarer fra oplægsholderne

15-16: Opsamling ved Lilli Zeuner

Spørgsmål vedrørende kursets indhold kan rettes til de kursusansvarlige: steen.beck@ifpr.sdu.dk eller lilli.zeuner@ifpr.sdu.dk

Tilmelding senest 23. september 2009 pr. mail til marianne.Lysholt@ifpr.sdu.dk Oplys navn, ansættelsessted, telefonnummer og projekttitel.

Kursusansvarlige: Lektor Steen Beck og lektor Lilli Zeuner

Litteratur:

Buch-Hansen, H. og Nielsen, P. (2005) *Kritisk realisme*. Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag.

Collin, F. (2003) *Konstruktivisme*. Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag.

Collin, F. (2007) "Konstruktivistisk erkendelsesteori" i Ritchie, T.: *Teorier om læring - en læringspsykologisk antologi*". København: Billesø og Baltzer.

Sayer, A. (2000) *Realism and Social Science*. London: Sage.

ECTS: Deltagelse uden paper 2 ECTS. Deltagelse med paper (max 15 sider) 3 ECTS

11.-12. november 2009 i mødelokale Comenius

AT FORETAGE INTERVIEWS - som led i empirisk uddannelsesforskning (se i øvrigt kursus 11.-12. marts 2010)

Kurset har *værkstedsform* og sigter imod træning i og refleksion over forskellige narrative metoder som led i empirisk uddannelsesforskning. Kurset vil derudover rumme oplæg om og diskussioner af de metodologiske begrundelser for valget af metoderne, og af de muligheder og vanskeligheder, der knytter sig til brugen af dem, herunder de etiske aspekter.

Der er *ikke* sat tid af til paperpræsentationer, men deltagerne vil indgå i praktiske træningsøvelser.

Tilmelding senest den 28. oktober pr. mail til marianne.lysholt@ifpr.sdu.dk
Oplys navn, ansættelsessted, e-mail, telefonnummer og projekttitel.

Kursusansvarlige: Professor Marianne Horsdal.

Litteratur: *Udsendes ved tilmelding.*

Horsdal (1999/2007) *Livets Fortællinger*, Borgen s. 103-167

Horsdal (2001) *Active Citizenship and Non-formal Education* FFD s. 3-19

Czarniawska-Joerges "Narration or Science? Collapsing the Division in Organization Studies" (1995)

Organization Vol 2(1) 11-33 Sage

ECTS: 3

2. december 2009 i mødelokale Comenius

Generelt kursus: Kritikseminar

Seminaret tager udgangspunkt i deltagernes egne udkast, som vil blive diskuteret i mindre grupper. Man skal være indstillet på selv at forberede respons til en eller flere tekster. Der vil desuden være et oplæg ved en nybagt ph.d., som fortæller om sit projekt og arbejdet med det.

Tilmelding og oplæg på max 15 sider sendes til Marianne Lysholt (marianne.lysholt@ifpr.sdu.dk) senest 25. november 2009.

Oplys navn, ansættelsessted, e-mail, telefonnummer og projekttitel.

Kursusansvarlig: Lektor Lilli Zeuner

ECTS: 1

3.-4. februar 2010 i mødelokale Comenius

Tema: Ny teknologi, medier og læring – et nordisk ph.d.-kursus

Kurset henvender sig til ph.d.-studerende, der forsker i forholdet mellem ny teknologi, medier og læring i og uden for uddannelsesverdenen.

Fremkomsten af nye teknologiske ressourcer som Internet, laptops, trådløse netværk, læringsplatforme, smartphones etc. har rejst en række forskningsspørgsmål – og medført en række forskningsprojekter – som fokuserer på relationen mellem teknologi, medier og læring. Dette kursus tager udgangspunkt i at denne relation nødvendiggør en revurdering af forskningsområderne medieforskning, uddannelsesforskning og kulturforskning. Vi lægger således op til et interdisciplinært ph.d.-kursus der giver rum for forskning der opererer i *spændingsfeltet* mellem tre forskningstilgange: en it- og medieteoretisk tilgang, en (fag)didaktisk tilgang og en (kultur)sociologisk tilgang.

Gennem tre afdelinger afsøges henholdsvis A) en it- og medieteoretisk, B) en (fag)didaktisk og C) en (kultur)sociologisk tilgang til teknologi, medier og læring. I hver afdeling inviteres en forsker, der holder et oplæg af én times varighed (inklusive spørgsmål). Herefter følger ph.d.-stipendiateres præsentationer af papers, der *i særlig grad* læner sig op af den respektive tilgang efterfulgt af respons fra den respektive forsker. Det er et krav for at deltage, at man har et forskningsprojekt, der i højere eller mindre grad læner sig op ad mindst én af de tre forskningstilgange – konstruktivt og/eller kritisk. For at deltage i kurset skal man indsende og præsentere et paper på max 15 sider. De tilmeldte papers vil af arrangørerne blive fordelt på de tre afdelinger ud fra angivne prioriteringer af de tilmeldte ph.d.-studerende.

Tilmelding: Der kan max deltage 18 ph.d.-studerende. De som tilmelder sig først, opnår retten til at deltage. Man er først tilmeldt, når man har indsendt og fået godkendt et paper. Tilmelding og indsendelse af paper sker til marianne.lysholt@ifpr.sdu.dk. Angiv venligst i prioriteret rækkefølge, hvilken afdeling du helst vil præsentere dit paper i. A) Den medieteoritiske afdeling, B) Den fagdidaktiske afdeling, C) Den sociokulturelle afdeling. Sidste frist for tilmelding og indsendelse af paper er den 8. januar 2010.

Kursusansvarlige: Spørgsmål vedrørende indholdet skal rettes til de kursusansvarlige Michael Paulsen og Nikolaj Frydensbjerg Elf: paulsen@ifpr.sdu.dk og nfe@ifpr.sdu.dk.

Opdatering af kursusbeskrivelsen og programmet: Kursusbeskrivelsen og programmet vil løbende blive opdateret med bl.a. praktisk info og oplysninger om oplægsholderne og tilmeldte papers.

[Detaljeret kursusprogram](#)

ECTS: 4.

11.-12. marts 2010 i mødelokale [Comenius](#)

AT ANALYSERE INTERVIEWS - som led i empirisk uddannelsesforskning (se i øvrigt kursus 11.-12. november 2009)

Kurset har **værkstedsform** og sigter imod træning i og refleksion over interviewanalyse inden for henholdsvis en narrativ og en diskursanalytisk teoretisk referenceramme. Kurset vil derudover rumme oplæg om og diskussioner af de teoretiske og videnskabsteoretiske begrundelser for og implikationer at vælge de præsenterede analysestrategier.

Der er ikke sat tid af til paperpræsentationer, men deltagerne inviteres til at medbringe uddrag af egne interviews til analyse.

Tilmelding senest den 18. februar pr. mail til marianne.lysholt@ifpr.sdu.dk
Oplys navn, ansættelsessted, e-mail, telefonnummer og projektitel.

Kursusansvarlige: Professor Marianne Horsdal og professor Katrin Hjort

Litteratur: *Udsendes ved tilmelding.*

Czarniawska-Joerges "Narration or Science? Collapsing the Division in Organization Studies" (1995) *Organization* Vol 2(1) 11-33 Sage

Fairclough, Norman : *Discourse and Social Change* pp. 1-12 (Introduction), Sage 1992

Hjort, Katrin: "Mening i galskaben - diskursanalyse og gymnasiereform" in Aili, Carola, Ulf Blossing og Ulrika Trornberg (ed): *Läraren i Blickpunkten* Stockholm: Lärarförbundets Forlag (*kan*

fås i dansk version på fil).

Horsdal (1999/2007) *Livets Fortællinger*, Borgen s. 103-167

Horsdal (2001) *Active Citizenship and Non-formal Education* FFD s. 3-19

Laclau, Ernesto: "Introduction" in *Demokrati og Hegemoni*, Carsten Jensen (ed.), Akademisk forlag 1997

Wetherell, Margaret: "Themes in Discourse Research: The Case of Diana" in Wetherell et al. *Discourse Theory and Practice*, Sage 2001

ECTS: 3

8. april 2010 i mødelokale Comenius

Tema: Historisk videnskabsteori

Der sættes fokus på videnskabsteori i relation til historieforskning. Hvilke forskellige typer af videnskabsteoretisk tænkning sætter sig igennem i forskellige former for forskning inden for historie. Kurset er i særlig grad tiltænkt historiestuderende, men andre studerende kan også deltage.

Tilmelding senest den 25. marts pr. mail til marianne.lysholt@ifpr.sdu.dk
Oplys navn, ansættelsessted, e-mail, telefonnummer og projekttitle.

Kursusansvarlige: Professor Søren Harnow Klausen og videnskabelig assistent Jeppe Nevers

ECTS: Vil blive oplyst senere.

20. maj 2010 i mødelokale Comenius

Generelt kursus: Kritikseminar:

Seminaret tager udgangspunkt i deltagernes egne udkast, som vil blive diskuteret i mindre grupper. Man skal være indstillet på selv at forberede respons til en eller flere tekster. Der vil desuden være et oplæg ved en nybagt ph.d., som fortæller om sit projekt og arbejdet med det.

Tilmelding og oplæg på max 15 sider sendes til Marianne Lysholt (marianne.lysholt@ifpr.sdu.dk) senest 12. maj 2010.

Oplys navn, ansættelsessted, e-mail, telefonnummer og projekttitle.

Kursusansvarlig: Lektor Lilli Zeuner

ECTS: 1